

בנק ישראל

לכבוד
הממשלה וועדת הכספים של הכנסת
ירושלים

הריני מתכבד להגיש בזאת את הדין-וחשבון של בנק ישראל לשנת 1979, בהתאם לסעיף 59 לחוק בנק ישראל, תשי"ד – 1954.

בשנת 1979 הוצאה האינפלציה בישראל, ושיעור עליית המחירים הגיע ליותר מ-100 אחוזים. במאזן התשלומים חלה החמרה בסיסית, במדה רבה עקב עלייה תלולה במחירים הבינלאומיים של דלק, תופעה שתמשיך, כנראה, להכביד על הכלכלה העולמית, ומהווה בעיה ארוכת-טווח למשק הישראלי.

פריון העבודה עלה בשיעור מזערי (כאחוז אחד), ובכך מצטרפת שנה זו לארבע שנים קודמות, שבהן לא חלה התקדמות משמעותית בפריון. לעומת זאת, העלות הריאלית של השכר ליחידת תפוקה עלתה בשיעור של כ-10 אחוזים, בעת שמצב המשק ומשבר האנרגיה חייבו למעשה ירידה מסוימת בה.

אמצעי המדיניות, שהופעלו במהלך השנה, במיוחד בתחום ריסון האשראי, הצמדת הלוואות הפיתוח, ביטול סובסידיות והקפאת כוח האדם בסקטור הציבורי, הביאו אמנם לשיפור – זמני, כנראה – הן בתחום האינפלציה והן במאזן התשלומים לקראת סוף 1979 ובתחילת 1980; אולם בנסיבות אלו, חיוני שהממשלה תפעיל סל אמצעי מדיניות מאוזן, שעיקרו מדיניות תקציבית מצמצמת, באמצעות ריסון ההוצאות הציבוריות, בצד המשך הריסון המוניטרי ומדיניות הכנסות מייצבת.

ללא נקיטת המדיניות הדרושה בתקציב המדינה, עלולה המדיניות המוניטרית לפגוע פגיעה חריפה מדי בפעולתו של הסקטור העסקי, ולמנוע, בטווח הארוך יותר, את השינוי המבני, שעשוי לאפשר את צמיחתו היציבה של המשק.

ללא מדיניות הכנסות מתאימה לתנאים השוררים במשק הישראלי והעולמי, עלולה להתפתח במשק סטגפלציה, דהיינו, גידול באבטלה ללא האטה ממשית באינפלציה. שימוש מאוזן בכלי המדיניות הכלכלית ינווט את המשק לציאה מהסחרור האינפלציוני, בטווח הקצר, ולשינוי מבני ולצמיחה רצופה, בטווח הארוך יותר.

בכבוד רב,

ארנון גפני
נגיד בנק ישראל

ירושלים, י"ד בסיון תש"ם
29 במאי 1980